

Co-funded by
the Lifelong Learning Programme
of the European Union

Έρευνα σχετικά με το συμμετοχικό βίντεο στην εκπαίδευση στην Ελλάδα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΥΡΓΟΥ «ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ»

ΚΕΝΤΡΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (ΚΕΦΙΑΠ)

VISTA - participatory Video and social Skills for Training disadvantaged Adults
Project n. 517865-LLP-1-2011-1-IT-GRUNDTVIG-GMP
Agreement n. 2011-3304/001-001

This project has been funded with support from the European Commission.
This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held
responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Εισαγωγή

Γενικά στοιχεία για το συμμετοχικό βίντεο

Το συμμετοχικό βίντεο είναι μια μορφή τέχνης που σχετίζεται με την εκπαίδευση όπου μέσα από αυτήν μια ομάδα ή μία κοινότητα δημιουργεί τη δική τους ταινία.

Η γενικότερη φιλοσοφία βασίζεται στο γεγονός ότι το video είναι εύκολο και προσιτό, και είναι ένας πολύ καλός τρόπος για να φέρνει τους ανθρώπους κοντά αλλά ταυτόχρονα να εξερευνά θέματα, ανησυχίες, να ενισχύει τη δημιουργικότητα και να βοηθάει στην έκφραση ιστοριών.

Αυτή η διαδικασία εκ των πραγμάτων είναι ιδιαίτερα ενδυναμωτική αφού, επιτρέπει σε μια ομάδα ή μια κοινότητα να αναλάβουν τις δικές τους πρωτοβουλίες για να επικοινωνήσουν ή και να λύσουν τα προβλήματά τους, αλλά και να επικοινωνήσουν τις ανάγκες και τις ιδέες τους στους φορείς λήψης αποφάσεων και / ή άλλες ομάδες και κοινότητες.

Ως εκ τούτου, διαδικασίες που σχετίζονται με το συμμετοχικό βίντεο μπορούν να αποτελέσουν ένα πολύ αποτελεσματικό εργαλείο ώστε να προσελκύσει και να κινητοποιήσει ομάδες που βιώνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό και την περιθωριοποίηση, και να τις βοηθήσει να εφαρμόσουν τις δικές τους ιδέες και προτάσεις στην προσπάθειά τους για άρση των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων.

Το αποτέλεσμα είναι το παράγωγο υλικό από το συμμετοχικό βίντεο γίνεται ένα ισχυρό εργαλείο που τεκμηριώνει εμπειρία, ανάγκες, ελπίδες, απόψεις, προσδοκίες. Το συμμετοχικό βίντεο έχει τη δύναμη να δώσει φωνή και πρόσωπο σε εκείνους που συνήθως δεν ακούγονται και δεν είναι ορατοί στους άλλους.

Αναδρομή στην πορεία του συμμετοχικού βίντεο

Προς τα τέλη της δεκαετίας του '50, μια νέα αλλά περίπλοκη μορφή τέχνης αναδύθηκε στην Ευρώπη και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Κάνοντας χρήση πολλών ονομάτων όπως «βίντεο τέχνη», «πειραματικό βίντεο», «τηλεόραση των καλλιτεχνών», «νέα τηλεόραση», χρησιμοποίησε ως πηγή έμπνευσης της ένα μεγάλο εύρος καλλιτεχνικών κινημάτων, θεωρητικών ιδεών, τεχνολογικών επιτεύξεων και πολιτικού και κοινωνικού ακτιβισμού. Οι καλλιτέχνες που δούλεψαν με το βίντεο αυτή

την περίοδο ήταν ιδιαίτερα επηρεασμένοι από τα καλλιτεχνικά κινήματα και τις ιδέες του **Fluxus**, της **Performance Art**, της **Body Art**, της **Arte Povera**, της **Pop Art**, της **Conceptual Art**, της **Μινιμαλιστικής γλυπτικής**, της **avant-garde** μουσικής, του **πειραματικού κινηματογράφου**, του **σύγχρονου χορού και θεάτρου** και μια μεγάλη ποικιλία ετερογενών πολιτιστικών δραστηριοτήτων και θεωρητικών ιδεών.

Από τη στιγμή που το βίντεο έκανε την είσοδο του στον κόσμο της τέχνης, αναπτύχθηκε ραγδαία ως ένα ανεξάρτητο μέσο. Όλες οι ποιότητες του βίντεο συμπεριλήφθηκαν και αναλύθηκαν.

Η πρώιμη βίντεο τέχνη ήταν κυρίως μια αντίδραση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ιδιαίτερα αυτό της τηλεόρασης. Η βίντεο τέχνη και η τηλεόραση μοιράζονται την ίδια τεχνολογία, ιδιαίτερα όσον αφορά στο πώς οι τελικές εικόνες και οι ήχοι παρουσιάζονται και εκλαμβάνονται από το θεατή. Οι βίντεο καλλιτέχνες εκμεταλλεύτηκαν το κοινό αυτό στοιχείο για να ορθώσουν λόγο αντίστασης στη μονόπλευρη και χειραγωγούμενη επικοινωνία της τηλεόρασης και διατύπωσαν απαντήσεις σε συγκρίσιμη γλώσσα. Οι απαντήσεις αυτές εκτείνονταν, από μια άγρια αντιπαράθεση με τα μέσα, έως την παραγωγή μιας εναλλακτικής τηλεόρασης.

Από την δεκαετία του '60 και μέχρι την δεκαετία του '90 υπήρξε μια αξιοσημείωτη ανάπτυξη της ηλεκτρονικής και ψηφιακής τεχνολογίας. Η πρόοδος που σημειώθηκε μετέτρεψε το βίντεο από ένα ακριβό, ειδικό εργαλείο αποκλειστικά για τα χέρια των ανθρώπων της τηλεόρασης, των μεγάλων οργανισμών και των ινστιτούτων, σε ένα καταναλωτικό αγαθό στα χέρια των καλλιτεχνών. Ακόμα κι έτσι, όμως, η προσβασιμότητα των καλλιτεχνών στο μέσο και στις αναπτυσσόμενες δυνατότητες του, δεν ήταν η ίδια κάθε φορά. Ιδιαίτερα κατά το παρελθόν ίσχυαν δύο μέτρα και δύο σταθμά μεταξύ καλλιτεχνών της περιφέρειας και του κέντρου, ανάλογα με την προσβασιμότητα του κάθε τόπου στις νέες τεχνολογίες. Όσο όμως το μέσο εξελισσόταν και οι μηχανισμοί διάδοσης του πολλαπλασιάζονταν, η βίντεο τέχνη μετατράπηκε από μια περιθωριακή δραστηριότητα αρχικά, και ένα προνομιακό μέσο στα χέρια καλλιτεχνών των ανεπτυγμένων χωρών αργότερα, σε ένα ιδιαίτερα διαδεδομένο μέσο της σύγχρονης τέχνης σε όλα σχεδόν τα μήκη και τα πλάτη της γης.

Η βίντεο τέχνη έγινε λοιπόν ένα διεθνές φαινόμενο. Οι πρωτοπόροι καλλιτέχνες δεν δημιουργούσαν μόνο κάτω από διαφορετικές πολιτιστικές επιρροές, αλλά επιπλέον εισήγαγαν ιδέες και στάσεις πέραν των εθνικών

ορίων τους, εμπλουτίζοντας και τροφοδοτώντας την ευρύτερη πρακτική των καλών τεχνών και οικειοποιώντας ιδέες και προσεγγίσεις από άλλες επιστήμες και μέσα. Η βίντεο τέχνη ήταν έτσι πάντα μια μορφή τέχνης ανοιχτή να ενσωματώσει καθετί νέο και ενδιαφέρον.

Σημαντικός είναι και ο αριθμός των «υποκατηγοριών» που είναι χωρισμένη η βίντεο τέχνη. Εδώ επιλέγουμε να παρουσιάσουμε τις τρεις πιο βασικές:

- η βιντεοσκόπηση μιας δράσης, ενός κονσέρτου, ενός συμβάντος

Το βίντεο γίνεται μάρτυρας, μια ζωντανή μνήμη που ενσωματώνεται στη δράση. Αυτές οι εικόνες που διαδίδονται σε πραγματικό χρόνο, πάνω στις οποίες μπορούμε να παρέμβουμε άμεσα, έχουν γοητεύσει πολλούς και έχουν παίξει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη της Art Corporel.

- το πειραματικό βίντεο (ή μορφικό βίντεο)

Το βίντεο κατέφυγε αρχικά στην ηλεκτρονική επεξεργασία της εικόνας, έπειτα σε εικόνες που παράγονται εξολοκλήρου από ηλεκτρονικό υπολογιστή. Το πειραματικό βίντεο ασχολείται κυρίως με το ίδιο το μέσο και τις δυνατότητες που αυτό παρέχει κάθε φορά.

- οι εγκαταστάσεις βίντεο

Το βίντεο μεταφέρεται σε γλυπτά-βίντεο περιβάλλοντα, που χρησιμοποιούν συχνά πολλά μόνιτορ συνδεδεμένα με αντικείμενα τελείως άλλης τάξης. Οι εγκαταστάσεις αυτές, που ονομάζονται «κλειστού κυκλώματος» (όπου περιλαμβάνεται και ο ίδιος ο θεατής) ή απεναντίας «πολυκάλυκες» με μετωπική ή διάσπαρτη θέαση, εξαρτώνται τόσο από το υλικό, όσο και από τις προθέσεις του καλλιτέχνη. Εμπεριέχουν όμως πάντα έναν προβληματισμό πάνω στο χρόνο, το χώρο και την ίδια την κίνηση που προσιδιάζει το βίντεο.

Τα πρώτα πειράματα σχετικά με το συμμετοχικό βίντεο ήταν έργο του **Don Snowden** Καναδού που πρωτοστάτησε στην ιδέα της χρησιμοποίησης των μέσων ενημέρωσης για να καταστεί δυνατή η ανθρωποκεντρική προσέγγιση της ανάπτυξης της κοινότητας. Στη συνέχεια, ο Διευθυντής του Extension Department at Memorial University of Newfoundland, Snowden συνεργάστηκε με το σκηνοθέτη **Colin Low** και το National Film Board of Canada's Challenge for Change program για να εφαρμόσει τις ιδέες του στα νησιά Foggo, μια μικρή κοινότητα ψαράδων.

Παρακολουθώντας ταινίες άλλων, οι χωρικοί στο νησί συνειδητοποίησαν ότι μοιράζονται πολλά από τα ίδια προβλήματα και ότι η συνεργασία θα μπορούσε να λύσει κάποια από αυτά. Η τεχνική που αναπτύχθηκε από το Snowden έγινε γνωστή ως διαδικασία **Fogo**. Ο Snowden εφάρμοσε τη διαδικασία Fogo σε όλο τον κόσμο μέχρι το θάνατό του στην Ινδία το 1984.

Η πρώτη ταινία βίντεο που δημιουργήθηκε εξ ολοκλήρου από κοινότητα ήταν το 1969 από τον φορέα **Challenge for Change video VTR St-Jacques** και γυρίστηκε σε μια φτωχή γειτονιά του Μόντρεαλ. Αντί να χρησιμοποιηθούν οι σκηνοθέτες Dorothy Henault and Bonnie Sherr Klein εκπαιδεύτηκαν μέλη της κοινότητας στο βίντεο ώστε να εκπροσωπήσουν οι ίδιοι τον αγώνα τους για οικονομικά προσιτή και προσβάσιμη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Το έργο του St-Jacques παρουσιάστηκε σε ολόκληρο τον Καναδά και τις ΗΠΑ με αποτέλεσμα να κινητοποιήσει και άλλες ομάδες. [Ένα από τα πρώτα σημαντικά βιβλία για το συμμετοχικό βίντεο δημοσιεύτηκε στην Αγγλία το 1997 από τους Clive Robertson και Jackie Shaw, Διευθυντές του Real Time Video, και έχει αποτελέσει οδηγό για πολλά μεταγενέστερα βιβλία και άρθρα. Το Real Time είναι μια εκπαιδευτική φιλανθρωπική οργάνωση που πρωτοχρησιμοποίησε πολλές από τις τεχνικές και μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται ακόμα και σήμερα, και έχουν αξιοποιηθεί στον τομέα του συμμετοχικού βίντεο από το 1984.

Σήμερα το συμμετοχικό βίντεο χρησιμοποιείται ευρέως σε όλο τον κόσμο και έχει εφαρμοστεί σε πολλές και διαφορετικές καταστάσεις. Οι μέθοδοι διαφέρουν από ειδικό σε ειδικό, μερικοί επιτρέπουν στη διαδικασία να ανοίξει περισσότερο ενώ άλλοι προτιμούν να κατευθύνουν τα θέματα τους. Δεν υπάρχει συγκεκριμένος τρόπος με τον οποίο πρέπει να εφαρμοστεί το συμμετοχικό βίντεο, εκτός από το ότι είναι προϊόν μιας συγκεκριμένης ομάδας και πραγματοποιείται σε μια πραγματικά συμμετοχική και δημοκρατική διαδικασία. Το συμμετοχικό βίντεο σε συνδυασμό με άλλες μεθόδους, έχει εφαρμοστεί με επιτυχία και αποτελεί πια μια φωνή για τις περιθωριοποιημένες ομάδες, αποτελεί καταλύτη για την κοινότητα και εργαλείο για την επικοινωνία με τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής.

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΒΙΝΤΕΟ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Το βίντεο στη χρήση της εκπαίδευσης

Το video είναι το μέσο που ολοένα και περισσότερο χρησιμοποιείται στην εκπαιδευτική διαδικασία και μάλιστα διαφαίνεται να προτιμάται σε πολλές περιπτώσεις έναντι άλλων παραδοσιακών μέσων.

Πιο συγκεκριμένα χρησιμοποιείται ως ένα μέσο για ενοποιημένη συλλογή και παρουσίαση εικόνων και ήχων και λόγω αυτής της ιδιαιτερότητας του χρησιμοποιείται για την προβολή αποτελεσμάτων διαφόρων ερευνητικών projects και πολύπλοκων επιστημονικών στοιχείων.

Δεν είναι άλλωστε τυχαίο το γεγονός ότι το video είναι το κυρίαρχο μέσο για την καθημερινή μας ενημέρωση, από διεθνή νέα μέχρι τα αθλητικά και θέματα υγείας. Είναι ένα μέσο ενημέρωσης και μάθησης ενώ από την πλευρά της ανάλυσης της πληροφορίας το video μπορεί να βοηθήσει.

Αν εξετάσουμε μάλιστα το μέσο από την πλευρά των χρηστών τότε και πάλι παρατηρούμε πως και τότε είναι κυρίαρχο μέσο στις προτιμήσεις τους. Ο μαθητής το προτιμά καθώς είναι ο πιο ενδιαφέρον τρόπος για την ενημέρωση και εκμάθηση ενός γνωστικού αντικειμένου. Αλλά και ο καθηγητής από την πλευρά του μπορεί να συγχωνεύσει με τη βοήθεια του τόση πληροφορία όσο πουθενά αλλού και κυρίως την πληροφορία της αλληλοεπιδραστικότητας όπως τις κινήσεις του σώματος, των ματιών, το ύφος, τον τόνο, τις εκφράσεις του προσώπου και σώματος αλλά και παραδοσιακά στοιχεία όπως κείμενο ή εικόνες. Τέλος ο ερευνητής έχει ένα ακόμη επιπλέον στο πλευρό του με χρήση του video. Δεν αρκείται πλέον μόνο στο να μιλάει για ότι έχει συμβεί αλλά τώρα μπορεί και να δείχνει αυτό που έχει συμβεί, γεγονός που σε πολλούς ερευνητικούς τομείς χρήζει ιδιαίτερης σημασίας.

Από την πλευρά της ανάλυσης της πληροφορίας το video μπορεί να βοηθήσει στην μελέτη ενός γεγονότος πολλές φορές, πχ μίας διάλεξης και την ανάλυση σε βάθος ορισμένων λεπτομερειών που σε πρώτη

προσέγγιση χάνονται. Σε ορισμένους επιστημονικούς τομείς είναι ιδιαίτερης σημασίας το γεγονός ότι το video καθιστά εφικτή την ανάλυση της κίνησης και τη χρήση ακόμα και των μαθηματικών της κίνησης για την μελέτη του υλικού.

Συμπερασματικά θα λέγαμε ότι όπως "μία εικόνα είναι όσο χίλιες λέξεις", "πολλές συνεχόμενες εικόνες (video) είναι όσο χίλιες εικόνες και άλλες χίλιες λέξεις για να περιγράψουν κάθε μία".

Παρά το γεγονός πως η χρήση του βίντεο στην εκπαίδευση δεν είναι ακόμα σαφώς αναπτυγμένη, είναι φανερό πως μπορεί να συμβάλει σε πολλά πεδία και πολλούς τομείς διότι :

1. Η τεχνολογία και τα μέσα βρίσκονται παντού.
2. Άνθρωποι κάθε ηλικίας χρησιμοποιούν τα μέσα.
3. Οι νέοι άνθρωποι τα χρησιμοποιούν περισσότερο.
4. Η τεχνολογία αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι, που δεν μπορεί να παραβλεφθεί και όλοι ανησυχούμε για το κατά πόσο αυτό είναι καλό ή κακό.
5. Η ολοένα και αυξανόμενη επίγνωση των ανθρώπων για τα μέσα και την επίδραση που αυτά ασκούν οδηγεί στην αναζήτηση ενός νέου επιπέδου κατανόησης τους. Υπάρχει μια διείσδυση των μέσων μαζικής ενημέρωσης, των εφαρμογών τους και των τεχνολογιών της πληροφορίας σχεδόν σε κάθε πτυχή της ζωής μας, η οποία συνοδεύεται από το κρίσιμο ερώτημα του τι μπορεί αυτό να σημαίνει.

Η εκπαίδευση ενηλίκων και η χρήση του βίντεο σε αυτήν.

Το **1929** για πρώτη φορά και με αιτιολογία τον αναλφαβητισμό των πολιτών, η **ελληνική πολιτεία θέτει με νόμο την εκπαίδευση ενηλίκων σε εφαρμογή.**

Το **1954** με νομοθετικό διάταγμα **ιδρύονται τα "νυχτερινά σχολεία"** για την παροχή της βασικής μόρφωσης σε ενήλικους που λόγω του πολέμου και του εμφυλίου δεν είχαν ολοκληρώσει τη στοιχειώδη εκπαίδευση.

Παράλληλα με τους δημόσιους φορείς και μεγάλες βιομηχανικές μονάδες αναπτύσσουν δραστηριότητες επαγγελματικής εκπαίδευσης για ενήλικους.

Την δεκαετία του **1980** και με αφορμή την είσοδο της χώρας στην ΕΟΚ, υπάρχει μία αύξηση και μια εξειδίκευση των προγραμμάτων που ασχολούνται με την εκπαίδευση των ενηλίκων. Ιδρύονται οι πρώτοι δημόσιοι φορείς με αποκλειστικό αντικείμενο την εκπαίδευση και επιμόρφωση των ενηλίκων. Παράλληλα αναπτύσσονται και νέες τεχνικές ως μέθοδοι υλοποίησης των στόχων. Μία από αυτές είναι και η χρήση της εικόνας ως μέσου διδασκαλίας, θεωρώντας ότι με αυτόν τον τρόπο η εκπαίδευση και η εκμάθηση των προγραμμάτων θα ήταν ευκολότερη. Οι πρώτες προσπάθειες γίνονται με την ένταξη ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών (κυρίως εκμάθησης ξένων γλωσσών) στα δημόσια ραδιοτηλεοπτικά ιδρύματα. Έχοντας μεγαλύτερη ισχύ ως μέσο η εικόνα γρήγορα καθιερώνεται, πράγμα που οδηγεί στην πρώτη τηλεοπτική ενότητα, "εκπαιδευτικής τηλεόρασης" σε ώρα προσιτή στο ευρύ κοινό, συγχρόνως και η χρήση του βίντεο κερδίζει έδαφος, ως μέσον διδασκαλίας.

Τα τελευταία 40 χρόνια, η εκπαίδευση ενηλίκων συγκροτήθηκε σταδιακά απέκτησε δικούς της μελετητές και δικές της σπουδές. Η εκπαίδευση ενηλίκων αποτελεί ένα αυτόνομο επιστημονικό πεδίο διότι οι ενήλικες ως εκπαιδευόμενοι, έχουν τα δικά τους χαρακτηριστικά, τις δικές τους ανάγκες και τις δικές τους διαθέσεις απέναντι στη μάθηση. Δηλαδή, οι ενήλικες έχουν άλλους κοινωνικούς ρόλους από ότι οι τα παιδιά και οι έφηβοι, άλλο προσανατολισμό απέναντι στη μάθηση άλλη δυνατότητα επιλογών και πρωτοβουλιών.

Ο βασικός φορέας υλοποίησης της εκπαίδευσης ενηλίκων είναι η **Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων** η οποία ανήκει στο **Υπουργείο Παιδείας Και Θρησκευμάτων**. Η γενική γραμματεία με την υποστήριξη της ευρωπαϊκής κοινότητας και μέσω των κοινοτικών πλαισίων στήριξης έχει δημιουργήσει χιλιάδες τμήματα μάθησης, με ποικίλα αντικείμενα κατάρτισης, απευθυνόμενοι, μεταξύ άλλων και σε ευπαθείς ομάδες όπως, τσιγγάνοι, πρώην φυλακισμένοι άτομα με αναπηρία.

Νέες εξελίξεις στην εκπαίδευση ενηλίκων αποτέλεσαν τα **Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης**, τα **Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας** για ενήλικες μαθητές αλλά κυρίως η **θέσπιση πανεπιστημιακών σπουδών στην εκπαίδευση ενηλίκων, με μονάδα επιμόρφωσης και κατάρτισης**

στο Πανεπιστήμιο Πάτρας, με ειδική κατεύθυνση προπτυχιακών σπουδών στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και τέλος πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Ο ρητός σκοπός της εκπαίδευσης ενηλίκων είναι η αναβάθμιση των επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων, η κοινωνική συνοχή, η ενεργητική συμμετοχή του πολίτη και η προσωπική ολοκλήρωση.

Οι βασικές αρχές στην εκπαίδευση ενηλίκων είναι:

A. Η σχετικότητα ώστε ο ενήλικος να παίρνει γνώσεις σχετική με τα ενδιαφέροντα του, προσδοκώντας την προσωπική του εξέλιξη.

B. Η ενεργητικότητα ώστε ο ενήλικος να συμμετέχει ενεργητικά στην μαθησιακή διαδικασία συμβάλλοντας στην διερεύνηση του θέματος.

Γ. Η κριτικότητα ώστε ο ενήλικος να μπορεί να κρίνει την προσφερόμενη γνώση.

Δ. Η προσαρμοστικότητα καθώς ο ενήλικος μαθαίνει με τον δικό του τρόπο και έτσι χρειάζεται εξειδικευμένη διδασκαλία.

E. Οι περιορισμοί καθώς ο ενήλικος έχει εξωτερικούς περιορισμούς όπως, η οικογένεια, κοινωνικές σχέσεις, εργασία, μπορούν να δυσκολέψουν τη συμμετοχή του στην εργασία.

ΣΤ. Η αλληλεπιδραστικότητα καθώς ο ενήλικος είναι ισότιμο πρόσωπο με το διδάσκοντα και θέλει να συμμετέχει σε αυτό που μαθαίνει και θέλει να εμπλέκεται προσωπικά.

Η διαδικασία μάθησης στους ενήλικες διαφοροποιείται σε σχέση με τα παιδιά και επικεντρώνεται στη αυτοκατευθυνόμενη μάθηση, στη μάθηση μέσω εμπειρίας, στην ανοιχτή μάθηση, στην εξατομικευμένη μάθηση και στην κριτική σκέψη.

Από την άλλη πλευρά η διδασκαλία στην εκπαίδευση ενηλίκων έχει ως βασικές αρχές την επιστημονικότητα, τον προσανατολισμό στη πράξη, τον προσανατολισμό στον ελεύθερο χρόνο, την επικαιρότητα, την διδακτική επαγωγή, και την συμμετοχή των ενηλίκων.

Στην εκπαίδευση ενηλίκων τα τεχνολογικά μέσα χρησιμοποιούνται διαρκώς ως διαδικασία εκπαίδευσης ενώ σύμφωνα με τη θεωρία της αλληλεπίδρασης και της επικοινωνίας, το συναίσθημα, η συνεργασία και

η κοινωνική αλληλεπίδραση έχει σημαντική επίδραση στην αποτελεσματικότητα.

Όπως αντιλαμβανόμαστε λοιπόν η εργασία στην εκπαίδευση ενηλίκων διαφέρει εντελώς από την αντίστοιχη εργασία στην εκπαίδευση εφήβων, με συνέπεια η χρήση των μεθόδων του σχολείου να είναι ακατάλληλη για χρήση στους ενήλικες. Έτσι τα τελευταία χρόνια μετακινηθήκαμε από τις παραδοσιακές μεθόδους διδασκαλίας σε εφαρμογή ιδιαίτερων μεθόδων διδασκαλίας για τους ενήλικες.

Οι μέθοδοι αυτές κυρίως είναι:

A. Μέθοδοι παρουσίασης.

B. Μέθοδοι καθοδήγησης.

Γ. Μέθοδοι ανακάλυψης.

Και στις τρεις αυτές μεθόδους βασικό εργαλείο εργασίας αποτελούν οι ταινίες και το βίντεο. Στις μεθόδους αυτές δίνεται έμφαση στην από κοινού επεξεργασία των θεμάτων από τον εκπαιδευτή και την ομάδα εκπαιδευόμενων. Οι εκπαιδευόμενοι οδηγούνται στους στόχους τους μέσα από ομαδικές εργασίες και δραστηριότητες, από σχεδιασμένα παιχνίδια ρόλων και συζητήσεις. Έτσι προκύπτουν κοινωνικές σχέσεις και επαφές. Καλλιεργείται η επικοινωνία για προσωπικές σχέσεις, ο ρυθμός διδασκαλίας προσαρμόζεται στην ομάδα, η ευελιξία της διδασκαλίας είναι εξασφαλισμένη και ο εκπαιδευόμενος βρίσκεται συνεχώς σε ανατροφοδότηση. Ο εκπαιδευτής πρέπει να ενεργοποιεί όλους τους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα αλλά ταυτόχρονα εμφανίζεται ως ισότιμος εταίρος και όχι ως αρχηγός. Η χρήση του βίντεο στις μεθόδους αυτές βοηθάει τους συμμετέχοντες να αναλάβουν πολλούς και διαφορετικούς ρόλους μέσα στην ομάδα εκπαίδευσης, όπως να καθοδηγούνται από τον εκπαιδευτή, να λειτουργεί ο εκπαιδευτής ως σύμβουλος, να εργάζονται μόνοι τους οι εκπαιδευόμενοι.

Η χρήση του βίντεο στις μεθόδους αυτές υποστηρίζει μια διαδικασία πνευματικής και νοητικής εξερεύνησης και μάλιστα με μορφή παιχνιδιού. Οι εκπαιδευόμενοι ασκούν ικανότητες και δεξιότητες, αποκτούν ασφάλεια και κατανόηση σε σχέση με αυτά που μαθαίνουν, ενώ προωθείται και η επικοινωνία και οι κοινωνικές σχέσεις.

Οι μέθοδοι αυτές, ιδίως όταν γίνεται χρήση του βίντεο στην εκπαίδευση, μπορεί να περιορίζει ως ένα βαθμό την αυτενέργεια του εκπαιδευόμενου, να εργαστεί μόνος του παρόλα αυτά δίνει πρόσβαση σε νέες γνώσεις και δεξιότητες και εμπλέκει άμεσα ή έμμεσα στη διαδικασία μάθησης.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην εκπαίδευση ενηλίκων είναι:

A. Να υποστηρίζει και να ενεργοποιεί τον εκπαιδευόμενο.

B. Να καθιστά τον εκπαιδευόμενο να μαθαίνει μόνος τους αυτόνομα και δημιουργικά.

Γ. Να βοηθά τον εκπαιδευόμενο να ανακαλύπτει τη γνώση και την πληροφορία μέσα από δραστηριότητες και διαδικασίες αυτομάθησης.

Με βάση τα παραπάνω μία από τις πιο βασικές μεθόδους είναι η διδασκαλία που βασίζεται στη δημιουργία ενός project, αξιοποιώντας και συνδυάζοντας τα τεχνολογικά μέσα και τις τεχνολογίες επικοινωνίας. Οι τεχνολογίες αυτές χρησιμοποιούνται αρκετά χρόνια στην εκπαίδευση ενηλίκων και αξιοποιούν κυρίως την τηλεόραση, το βίντεο.

Στην εκπαίδευση ενηλίκων σημαντικό ρόλο έπαιξαν τα οπτικοακουστικά μέσα και ιδίως η τηλεόραση, ιδιαίτερα μετά το 1960 όπου στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής τηλεόρασης, εκπαιδευτικοί καλούνται να διδάξουν μέσα από εκπαιδευτικές εκπομπές. Διαμορφώνονται ειδικά διαμορφωμένα στούντιο ώστε να παραδίδονται μαθήματα μέσα από τηλεοπτικές εκπομπές. Παράλληλα με την εκπαιδευτική τηλεόραση το βίντεο χρησιμοποιείται για την μετάδοση ντοκιμαντέρ εργαστηριακών και πειραματικών δραστηριοτήτων.

Η χρήση του βίντεο στην εκπαίδευση ενηλίκων έχει βασικά πλεονεκτήματα όπως, η κινούμενη εικόνα και ο ήχος με διαλόγους και περιγραφή, η πιστή αναπαράσταση καταστάσεων ή σεναρίων, πλεονεκτεί σε σχέση με άλλες μεθόδους τόσο από άποψη ελαστικότητας όσο και από άποψη βάθους διερεύνησης του θέματος. Επίσης δίνει έμφαση στις ιδέες των εκπαιδευόμενων και όχι στην επιστημονική άποψη. Ελλοχεύει πάντα ο κίνδυνος ο εκπαιδευτής να είναι έντονα καθοδηγητικός, να δίνει έμφαση σε σημεία που σχετίζονται με τις δικές του αναζητήσεις ή να προκρίνει μια συγκεκριμένη πορεία στο θέμα.

Η ανάλυση της βιντεοσκόπησης μας δίνει τη δυνατότητα να εξετάσουμε τα μη λεκτικά στοιχεία της επικοινωνίας καθώς, χειρονομίες, κινήσεις

σώματος, εκφράσεις προσώπου, βαθμός συγκέντρωσης και προσοχής του κάθε εκπαιδευόμενου, αλληλεπιδράσεις, συνεννοήσεις μπορούν να καταγραφούν και να φανούν μέσα από την κάμερα και να συμπληρώσουν την εκπαίδευση των ενηλίκων. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης της βιντεοσκόπησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην εκπαίδευση προσφέροντας ερεθίσματα για συζήτηση, πληροφορίες, γνώσεις, σχολιασμούς, ερμηνείες.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, οι δυνατότητες, η κρίση και οι δεξιότητες του εκπαιδευτή να αξιοποιεί, να βελτιώνει και να προσαρμόζει στις ανάγκες της ομάδας τη συγκεκριμένη μέθοδο σχετίζονται με την αποτελεσματικότητα της χρήσης του βίντεο στην εκπαίδευση ενηλίκων.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΒΙΝΤΕΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

VIDEO –ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ

✓ <http://www.i-create.gr>

Με δεδομένη την ανάγκη ενεργού ρόλου στη σύνδεση του Νέου Σχολείου με τον μαθητή που είναι δημιουργός, ερευνητής, πολίτης του κόσμου και στην ανάπτυξη της οπτικοακουστικής παιδείας, δόθηκε η δυνατότητα στην εκπαιδευτική κοινότητα να δημιουργήσει περιεχόμενο (User Generated Video, User Generated Content) αξιοποιώντας τα προσφερόμενα εκπαιδευτικά βίντεο. Οι μαθητές μπορούν να τα επαναχρησιμοποιήσουν (re-use), να σχεδιάσουν και να “ανεβάσουν” τα δικά τους βίντεο, να τα μοιραστούν (share) και αξιολογήσουν.

Στο πλαίσιο αυτό η Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση, αναπτύσσει τη νέα πλατφόρμα νεανικής δημιουργίας <http://icreate.minedu.gov.gr>, ανοιχτή στην εκπαιδευτική κοινότητα και σε όλους τους νέους ανθρώπους, προσφέροντας ένα περιβάλλον συνεργασίας, ανταλλαγής ιδεών και κυρίως υλοποίησης των δικών της έργων: βίντεο, διαδραστικών εκπαιδευτικών παιχνιδιών, ιστολογίων, υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης και γενικότερα εφαρμογών web 2.0 και ελεύθερου λογισμικού ανοικτού κώδικα. Τα έργα αυτά θα αναπτύσσονται και υποβάλλονται μέσα από διαγωνισμούς βίντεο, καμπάνιες και συνεργασίες με Σχολεία, Πανεπιστήμια και άλλους οργανισμούς, σε εθνικό, τοπικό ή διεθνές επίπεδο. Έτσι η Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση συναντά την Ψηφιακή Γενιά στους δικούς της χώρους, γίνεται μέρος της κοινότητάς της.

✓ **ΕΚΤΗ ΑΙΣΘΗΣΗ**

Η “Έκτη Αίσθηση” , τηλεοπτική εκπομπή στην Ελληνική Τηλεόραση 3 , για τα άτομα με αναπηρία, αποτελεί στην πραγματικότητα ένα ντοκιμαντέρ που δημιουργούν τα ίδια τα άτομα με αναπηρία. Ακολουθεί τη δεοντολογία, τη μεθοδολογία, τις προδιαγραφές και τον τρόπο

προσέγγισης των ατόμων με αναπηρία, που έχουν υιοθετήσει οι δημόσιες τηλεοράσεις ευρωπαϊκών χωρών: BBC, ZDF, FRANCE TELEVISIONS. Ο δημοσιογράφος, νομικός και μουσικός Γιώργος Μπελίδης, τυφλός ο ίδιος, που επιμελείται και παρουσιάζει την εκπομπή, και οι υπόλοιποι συντελεστές αναδεικνύουν την ανθρώπινη ποικιλομορφία, τα προβλήματα, τις ανησυχίες, και τις φιλοδοξίες των πολιτών με αναπηρία.

<http://elgr.facebook.com/ektiaisthisi.gr><http://www.ert.gr/webtv/index.php/component/k2/item/2928-ekti-aisthisi-28-03-2012.html>

✓ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ SCHOOL LAB

• Το 1ο βραβείο στο μαθητικό διαγωνισμό **School Lab** κέρδισαν οι **Density fun** ομάδα μαθητών από το **Γυμνάσιο Σμίνθης, Ξάνθης**. Ο διαγωνισμός πραγματοποιήθηκε μέσα από την πλατφόρμα School Lab, μια πρωτότυπη διαδικτυακή πλατφόρμα δημιουργίας κι ανταλλαγής ιδεών για την επιστήμη, η οποία απευθύνεται σε μαθητές από Ε' Δημοτικού έως Γ' Γυμνασίου. Πρόκειται μία πρωτοβουλία του British Council, και διενεργείται σε συνεργασία με την i-create της Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Στη σελίδα του i-create μπορείτε να δείτε το βίντεο που κέρδισε το πρώτο βραβείο.

✓ ΣΤΙΣ ΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΑ ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΝΕΟΙ ΕΧΟΥΜΕ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟ

Μικρά σποτάκια που έχουν δημιουργηθεί από μαθητές Λυκείων του Νομού Ηλείας στο πλαίσιο προγράμματος αγωγής υγείας για την πρόληψη της χρήσης ουσιών. Στο πρόγραμμα αλλά και στην παραγωγή συμμετείχαν:

- ✓ Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Ηλείας – Αγωγή Υγείας
- ✓ 2ο ΤΕΕ Αμαλιάδας
- ✓ Κέντρο Πρόληψης Ουσιών Νομού Ηλείας ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ (Σε συνεργασία με τον ΟΚΑΝΑ)

Το σχέδιο χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς μέσω του προγράμματος ΝΕΟΛΑΙΑ : Δράση 3.1 Πρωτοβουλίες Νέων.

ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ - FILM THERAPY

✓ **Ο ΔΙΩΓΜΟΣ ΤΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ**

Ο ΔΙΩΓΜΟΣ ΤΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ [1 of 4] » ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ (10/10/2010):

http://www.youtube.com/watch?v=bHJqG71nu_8

Ο ΔΙΩΓΜΟΣ ΤΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ [2 of 4] » ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ (10/10/2010):

<http://www.youtube.com/watch?v=55xgaMpExOY&feature=relmfu>

Ο ΔΙΩΓΜΟΣ ΤΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ [3 of 4] » ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ (10/10/2010):

<http://www.youtube.com/watch?v=brJTYJi7ejl&feature=relmfu>

Ο ΔΙΩΓΜΟΣ ΤΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ [4 of 4] » ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ (10/10/2010):

<http://www.youtube.com/watch?v=4QbGP9Wytjo&feature=relmfu>

✓ **ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ**

ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ - ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ Μέρος1:

<http://www.youtube.com/watch?v=YqNUpgm1bv8&feature=relmfu>

ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ - ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ Μέρος 2:

<http://www.youtube.com/watch?v=1qzslakNK6g&feature=relmfu>

ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ - ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ Μέρος 3:

<http://www.youtube.com/watch?v=p0lB45DGmqI&feature=relmfu>

ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ - ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ Μέρος 5:

<http://www.youtube.com/watch?v=Ot3lxHplpe8&feature=relmfu>

✓ **Ο ΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ**

Υπεύθυνος Ντοκιμαντέρ:

Κώστας Μπαϊρακτάρης,

αν. Καθ/της Ψυχολογίας Α.Π.Θ.

Το μάθημα Κοινωνικός Αποκλεισμός του Τμήματος Ψυχολογίας του ΑΠΘ διδάσκεται από ανθρώπους που υφίστανται τον Κοινωνικό Αποκλεισμό. Η σύνδεση μιας άλλης επιστημονικής προσέγγισης με την πράξη και η σύνδεση του πανεπιστημίου με τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας οδηγούν στην δημιουργία νέων τρόπων συνάντησης και κοινών δράσεων. Μέσα από αυτήν την νέα εμπειρία αναδεικνύεται η κοινωνική χρησιμότητα του Πανεπιστημίου και ακυρώνεται η αγοραία αντίληψη γι' αυτό.

Δύο ολοκληρωτικοί τόποι αποκλεισμού, τα ψυχιατρεία και οι φυλακές αποδομούνται από τους ίδιους τους επιζώντες της Ψυχιατρικής και τους φυλακισμένους. Οι ίδιοι θέτουν στην κρίση των φοιτητών τις κυρίαρχες θεωρίες και πρακτικές της Ψυχιατρικής και της Σωφρονιστικής και τα απάνθρωπα αποτυπώματα που αφήνουν στα Σώματα και στις Ψυχές των πολιτών που εγκλείονται σε φυλακές ή Ψυχιατρεία. Οι δε πολίτες με αναπηρία και οι πολίτες με ειδικές ανάγκες αποκαλύπτουν στην ταινία την κρατική αδιαφορία και τις εφαρμοζόμενες πολιτικές. Η ζωντάνια και το πάθος με το οποίο αγωνίζονται για βασικά ανθρώπινα δικαιώματα συνθλίβουν την εικόνα που διαχρονικά κατασκευάζεται για πολίτες δεύτερης κατηγορίας που δεν μπορούν να έχουν Λόγο και Δικαιώματα. Το ντοκιμαντέρ κατέγραψε επί 10 μήνες τους νέους τρόπους συνάντησης και κοινών δράσεων.

Συμμετέχουν

επιζώντες ψυχιατρικής, έλληνες και γερμανοί
φοιτητές και φοιτήτριες τμήματος ψυχολογίας Α.Π.Θ.,
ομάδα δράσης Καλαμαριάς,
ομάδα προσβασιμότητας,
κρατούμενοι (άνδρες και γυναίκες) των φυλακών Διαβατών
ΤΟ ΚΕΛΙ ομάδα στήριξης των δικαιωμάτων των φυλακισμένων

ΣΕΝΑΡΙΟ - ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ : ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΕΡΑΜΙΔΙΩΤΗΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ:ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΔΗΜΗΝΑΚΗΣ -- ΚΡΙΣΤΙΑΝ ΠΦΑΙΛ -- ΧΑΡΗΣ
ΠΑΛΛΑΣ
ΗΧΟΣ: ΦΡΑΝΚ ΚΟΡΑΤΣΑ- ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΕΡΑΜΙΔΙΩΤΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ:ΗΛΙΑΝΑ ΠΑΥΛΙΔΟΥ- ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΤ3

ΤΟΠΟΙ ΖΩΗΣ,ΤΟΠΟΙ ΙΔΕΩΝ-Ο ΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ ΡΤ 1:

<http://www.youtube.com/watch?v=vO34paZVPDg&feature=relmfu>

ΤΟΠΟΙ ΖΩΗΣ,ΤΟΠΟΙ ΙΔΕΩΝ-Ο ΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ ΡΤ 2:

<http://www.youtube.com/watch?v=Sun2dXjs7vs&feature=relmfu>

✓ ΤΟ ΡΟΔΙ

To ρόδι - Short Film (official trailer):

http://www.youtube.com/watch?v=63_EgE5vDWU&feature=relmfu

«**Το Ρόδι...**» είναι πειραματισμός πάνω στον κοινωνικό αποκλεισμό. Ένα μικρό μέρος της ταινίας βασίζεται σε πραγματικό περιστατικό. Η υπόλοιπη ταινία είναι μια ιστορία ανθρώπου με τα στοιχεία ρεαλισμού και μυθοπλασίας. Το ερέθισμα για την ταινία ήταν το ερώτημα πώς κάποιιοι άνθρωποι χωρίς να το καταλαβαίνουν εγκλωβίζονται σε κάποια πλαίσια. Αυτά τα πλαίσια τα γεννά η ίδια η κοινωνία, είτε αυτά είναι η σχέση με την οικογένεια, την φιλία, την δουλειά, τον έρωτα, την θρησκεία, την ηλικία και την ίδια την πατρίδα.)

✓ ΧΩΡΙΣ ΠΑΤΡΙΔΑ ΚΑΜΙΑ

Η προσωπική ιστορία των τσιγγάνων

Εξάντας: Χωρίς πατρίδα καμιά - 1/4 (Ρομά / Roma people):

<http://www.youtube.com/watch?v=o-RIWDCZXvk>

Εξάντας: Χωρίς πατρίδα καμιά - 2/4 (Ρομά / Roma people):

<http://www.youtube.com/watch?v=mrnNRVJd5U&feature=relmfu>

Εξάντας: Χωρίς πατρίδα καμιά - 3/4 (Ρομά / Roma people):

<http://www.youtube.com/watch?v=8u23oQuLTdc&feature=relmfu>

Εξάντας: Χωρίς πατρίδα καμιά - 4/4 (Ρομά / Roma people):

<http://www.youtube.com/watch?v=-2itsBn4EDA&feature=relmfu>

ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΡΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

Η Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση ιδρύθηκε το 1977 και αποτελεί φορέα του ΥΠΔΒΜΘ. Στοχεύει σε σύγχρονες και σύνθετες μορφές παροχής γνώσης. Η προσφορά της στο χώρο της Παιδείας συνίσταται στην παραγωγή και προβολή τηλεοπτικών προγραμμάτων αλλά και στην εκτεταμένη αναπαραγωγή και διάθεση αυτών στην εκπαιδευτική κοινότητα σε μορφή DVD, με στόχο, πρωταρχικά, την υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Οι παραγωγές μας προβάλλονται τηλεοπτικά μέσα από το ανοικτό κύκλωμα της δημόσιας τηλεόρασης (ΕΤ 1), το δορυφορικό πρόγραμμα (ERT World) και το Κανάλι της Βουλής, καλύπτοντας το σύνολο της ελληνικής επικράτειας καθώς και μεγάλο μέρος του Απόδημου Ελληνισμού, διατηρώντας παγκόσμια εμβέλεια. Περισσότερες από 600 μορφωτικές και εκπαιδευτικές εκπομπές παρουσιάζονται ετησίως. Οι παραγωγές αυτές αποτελούν μια σύγχρονη, εναλλακτική, οπτικοακουστική εκπαιδευτική πρόταση και απευθύνονται σε μαθητές και εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων καθώς και στο ευρύτερο κοινό.

Η Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση έχει αναδειχθεί διεθνώς σε προνομιακό μηχανισμό διάχυσης της γνώσης μέσω προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και εκπομπών γενικής παιδείας και πληροφόρησης. Σύμφωνα με μελέτη της εταιρείας Hellastat, η Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση έχει καταξιωθεί στη συνείδηση της εκπαιδευτικής κοινότητας «ως φορέας κύρους, που εμπνέει εμπιστοσύνη, ενώ τα προγράμματά της κρίνονται θετικά από τη μεγάλη πλειοψηφία των εκπαιδευτικών που τα έχουν παρακολουθήσει». Παράλληλα, στόχο αποτελεί η συνεχής αναβάθμιση των υπηρεσιών αξιοποιώντας τις δυνατότητες που παρέχουν οι ψηφιακές τεχνολογίες αιχμής, συνάπτοντας νέες συνεργασίες και δρομολογώντας νέες δραστηριότητες.

Η ανάπτυξη και διείσδυση των νέων τεχνολογιών στο σύγχρονο κοινωνικό αλλά και εκπαιδευτικό περιβάλλον, όπου το σχολείο δεν καταναλώνει απλώς αλλά δημιουργεί περιεχόμενο ενέπνευσε και κινητοποίησε τους δημιουργούς ώστε να προχωρήσουν σε δημιουργίες που αξιοποιούν τα νέα μέσα .

Στόχος ήταν να επανασυνδεθεί η Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση με το νεανικό κοινό μεταβαίνοντας από τα παραδοσιακά μέσα στην ψηφιακή εποχή, όπου ο καθένας γίνεται Μέσο.

Η Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση στηρίζει το μαθητή και τον εκπαιδευτικό στο σύγχρονο σχολείο ενθαρρύνοντας την ενεργητική μάθηση, την ομαδική κουλτούρα, τη συμμετοχή και την προσθήκη αξίας στις δικτυακές κοινότητες. Αποτελεί σημείο πολιτιστικής αναφοράς, όχι μόνο διαφυλάσσοντας με συνέπεια σημαντικότερα τεκμήρια της εκπαιδευτικής τηλεοπτικής παραγωγής, αλλά και προβάλλοντάς τα, μέσω εξελιγμένων μορφών διάθεσης ψηφιακού περιεχομένου.

Σημαντικό όχημα στην προσπάθεια αυτή αποτελεί ο ολόενα αναβαθμιζόμενος δικτυακός τόπος του φορέα στη διεύθυνση www.edutv.gr, όπου μπορεί ο χρήστης να δει τις ταινίες της Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης σε πραγματικό χρόνο (βίντεο ροής - video streaming) ή να τις κατεβάσει στον υπολογιστή του (βίντεο κατ'απαίτηση - video-on-demand), αξιοποιώντας με αυτό τον τρόπο μία σειρά ψηφιακών υπηρεσιών. Σχεδιάζεται ακόμη η ένταξη ραδιοφωνικής μετάδοσης μέσω της ψηφιακής τεχνολογίας του podcasting.

Η Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση μπαίνει στην ψηφιακή εποχή και συνδέεται οργανικά με το Νέο Ψηφιακό Σχολείο, με τους νέους ανθρώπους και τις κοινότητές τους. Αναγνωρίζει ότι η γνώση είναι μια διαδικασία σε διαρκή εξέλιξη και θέλει να γίνει μέρος και καταλύτης αυτής της διαδικασίας: μετασχηματίζεται σε μια multimedia πλατφόρμα, συνδεδεμένη με τους σημαντικότερους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης και προσφέρει στους μαθητές και τις ομάδες τους, σε δασκάλους και καθηγητές τα εργαλεία και το περιβάλλον για να σχεδιάσουν και να πραγματοποιήσουν τα δικά τους multimedia projects.

Οι Άξονες Δράσης της Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης

Παραγωγή Περιεχομένου

Η συνεχής παραγωγή εκπαιδευτικού οπτικοακουστικού περιεχομένου διανέμοντάς το μέσα από εξελιγμένες ψηφιακές μορφές. Ως προς το εύρος το περιεχομένου, οι νέες σχεδιαζόμενες παραγωγές της Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης θα καλύπτουν μια σειρά θεμάτων που αφορούν:

- Θεματικό Άνοιγμα και Διαφοροποίηση
- Περιβάλλον - Ενέργεια- Καινοτομίες
- Νέες Τεχνολογίες-Ψηφιακά Δικαιώματα

- Ιδιωτικότητα, Διαφάνεια, Δημόσια Δεδομένα
- Διατροφή, Υγεία, Εκπαίδευση & Στόχοι Χιλιετίας
- Eco-Design -Αρχιτεκτονική
- Μουσική, ψηφιακές τέχνες
- Επικοινωνία, Μέσα, Δημοσιογραφία Πολιτών
- Επιστήμες-Πολιτισμός- Καινοτομία- Δημιουργία
- Κοινωνικοί επιχειρηματίες- νέα πρότυπα
- Νεανικές Ταυτότητες- Η ψηφιακή Γενιά
- Διαφορετικότητα-Ρατσισμός- Συνύπαρξη
- Ευθύνη του πολίτη
- Πράσινα επαγγέλματα, Οικολογική κατανάλωση
- Δημιουργική ψηφιακή γραφή
- Πολυγλωσσία

Δημιουργίες Μαθητών-Εκπαιδευτικών

Οι αξίες που ενθαρρύνονται είναι :

- Ο μαθητής δημιουργός, ο δάσκαλος σύμβουλος
- Βιωματική- Ενεργητική Μάθηση
- Ομαδική κουλτούρα-Συνεργατική καινοτομία
- Η κουλτούρα του Remix και του Re-use
- Αυθεντικότητα - Δημιουργικότητα
- Συμμετοχή και δημιουργία/προσθήκη αξίας στις δικτυακές κοινότητες, στην τοπική και παγκόσμια κοινωνία
- Αυτοπεποίθηση - Αισιοδοξία-Αναγνώριση- Αριστεία

Παρέχεται η δυνατότητα να αξιοποιηθούν τα προσφερόμενα εκπαιδευτικά βίντεο στην τάξη, ώστε οι μαθητές να τα επαναχρησιμοποιήσουν (re-use) αλλά και να σχεδιάσουν & να “ανεβάσουν” τα δικά τους έργα (UGC – User Generated Content), να τα μοιραστούν (sharing) και να τα αξιολογήσουν (social filtering).

Απευθείας Επικοινωνία με την Εκπαιδευτική Κοινότητα

- Σύνδεση με τη δράση Αριστεία και Καινοτομία στην Εκπαίδευση και η ανάδειξη πρωτοποριακών εφαρμογών.
- Δημιουργία ενός Δικτύου Πρεσβευτών δασκάλων και μαθητών με ενεργή επικοινωνία, συμμετοχή και διάλογο μέσω των ιστότοπων κοινωνικής δικτυωσης.

Στρατηγικές Συνεργασίες-Συνέργειες

Προσεγγίζονται φορείς οι οποίοι μοιράζονται το όραμα της εκπαιδευτικής τηλεόρασης και με τους οποίους η συνεργασία προσδίδει προστιθέμενη αξία στο έργο. Παράλληλα υπάρχει συνεχής εξέλιξη παρακολουθώντας τις διεθνείς εξελίξεις και εκπροσωπώντας το θεσμό της Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, τόσο σε επιστημονικές όσο και σε καλλιτεχνικές διοργανώσεις.

Μπορείτε να παρακολουθήσετε τη δουλειά της εκπαιδευτικής τηλεόρασης :

- *ET1* κάθε Παρασκευή 10-11 π.μ. και Σάββατο 8-10 π.μ.
- *ERT world* κάθε Σάββατο στις 11 π.μ.
- *Κανάλι της Βουλής* καθημερινά 4-5μ.μ.
- *You Tube Channel: Educational TV Greece*
- *Facebook: Educational Television - Greece*
- *Twitter: EduTV_Greece*
- *Blog: <http://blogs.sch.gr/dertv/>*
- *Linked-In: Educational Radio Television Greece*
- *Δικτυακός τόπος: www.edutv.gr*

Διαφοροποίηση των ντοκιμαντέρ από τα συμμετοχικά βίντεο

Αν και υπάρχουν είδη ντοκιμαντέρ, που είναι σε θέση να εκπροσωπούν με ευαισθησία την πραγματικότητα των θεμάτων τους και των πρωταγωνιστών τους και να εκφράζουν τις ανησυχίες τους, οι ταινίες ντοκιμαντέρ αποτελούν τα προϊόντα ενός σκηνοθέτη. Επομένως οι πρωταγωνιστές των ντοκιμαντέρ δεν έχουν λόγο για το πώς θα πρέπει τελικά να εκπροσωπούνται. Αντίθετα, στα συμμετοχικά βίντεο οι πρωταγωνιστές κάνουν τη δική τους ταινία, διαμορφώνουν τα θέματα σύμφωνα με τη δική τους αίσθηση του τι είναι σημαντικό, και μπορούν επίσης να ελέγχουν πώς θα εκπροσωπούνται. Επιπλέον, οι ταινίες ντοκιμαντέρ συχνά αναμένεται να πληρούν αυστηρές προδιαγραφές αισθητικής και γίνονται συνήθως με ένα μεγάλο ακροατήριο στο μυαλό. Αντίθετα στα συμμετοχικά βίντεο δεν ασχολούνται με την αισθητική παρά με σχέση με το περιεχόμενο, και οι ταινίες γίνονται συνήθως με συγκεκριμένο κοινό και τους στόχους κατά νου.

Επίλογος

Το συμμετοχικό βίντεο είναι στη σημερινή εποχή το φρέσκο και σύγχρονο μέσο να επικοινωνήσει κάποιος τις ιδέες του και τις αντιλήψεις του. Είναι μία δυνατή πηγή επικοινωνίας που δίνει στον άλλον τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί άλλοτε συγκινησιακά χαρακτηριστικά, δηλ να κάνει επίκληση στο συναίσθημα, και άλλοτε λογικά χαρακτηριστικά, δηλ επίκληση στη λογική.

Γιατί το βίντεο έχει τόσο απήχηση; Γιατί είναι η ευκαιρία να επικοινωνήσει κάποιος μια ιδέα του με το ευρύ κοινό, αλλά ταυτόχρονα είναι αισθητικά ελκυστικό, έχει ευφύες περιεχόμενο, έχει τη δύναμη να ενημερώνει για τυχόν κινδύνους.

Ο δημιουργός φροντίζει πάντα ώστε το κείμενο, ο ήχος και η εικόνα στο βίντεο να είναι σχεδιασμένα έτσι ώστε να είναι ενδιαφέροντα και να τραβούν την προσοχή του κοινού, να έχουν τα κατάλληλα χρώματα, την κατάλληλα μουσική επένδυση.

Όταν λοιπόν οι δημιουργοί είναι και οι ίδιοι οι πρωταγωνιστές τότε και η διαδικασία αλλά και το αποτέλεσμα έχει άλλη αξία και άλλη σημασία. Έχει μεγάλη αξία η διαδρομή των ίδιων των δημιουργών μέχρι να καταλήξουν στο αποτέλεσμα και αυτό είναι που δίνει τη μεγαλύτερη ικανοποίηση. Η αίσθηση ότι φτάσαμε εκεί που επιθυμούσαμε, μέσα από προσπάθεια, μέσα από επιμονή, μέσα από αντιξοότητες, και μέσα από όλα αυτά πήραμε τη γνώση. Η αίσθηση ότι στα πιο σημαντικά πράγματα στη ζωή μας δεν έχει σημασία ο προορισμός αλλά το ταξίδι.

Πηγές:

- <http://www.aae.org.gr/> Σύνδεσμος εκπαίδευσης ενηλίκων
- <http://www.edutv.gr/> Διεύθυνση εκπαιδευτικής τηλεόρασης
- <http://www.gsae.edu.gr/> Γενική γραμματεία δια βίου μάθησης
- <http://www.i-create.gr/>
- http://kpe-kastor.kas.sch.gr/kpe/yliko/sppe2/oral/PDFs/412-420_oral.pdf
- <http://estia.hua.gr:8080/dspace/bitstream/123456789/419/1/kapagiannh.pdf>
- http://www.edutv.ypepth.gr/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=67&Itemid=154
- <http://www.aae.org.gr/el/resources/links.html>
- http://www.festivalmiden.gr/textslinks/Margarita_Stavraki_Genikes_Plirofories_gia_tin_video_techne_2007.htm
- http://kpe-kastor.kas.sch.gr/kpe/yliko/sppe2/oral/PDFs/412-420_oral.pdf
- <http://estia.hua.gr:8080/dspace/bitstream/123456789/419/1/kapagiannh.pdf>
- <http://repository.edulll.gr/edulll/retrieve/2535/790.pdf>
- http://en.wikipedia.org/wiki/Participatory_video

Τίτλος του προγράμματος : ΣΤΙΣ ΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΑ ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΝΕΟΙ ΕΧΟΥΜΕ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟ

περιληψη	στοχοι
<p>Μαθητές του 2ου Τεχνικού Λυκείου Αμαλιάδας πήραν μέρος σε εργαστήριο συμμετοχικού βίντεο και δημιούργησαν μικρά σποτ σχετικά με την πρόληψη της κατάχρησης ουσιών.</p> <p><u>Φορείς που εμπλέκονται στην παραγωγή του προγράμματος :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση του Νομού Ηλείας - Αγωγή Υγείας - 2ο ΤΕΕ Αμαλιάδας - ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ Ν. ΗΛΕΙΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ (σε συνεργασία του ΟΚΑΝΑ) <p>Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τη Γενική Γραμματεία για τους νέους μέσω του προγράμματος για τη νεολαία: Δράση 3.1 Πρωτοβουλίες νέων.</p>	<p>Το πρόγραμμα είχε στόχο να δώσει στους εφήβους την ευκαιρία:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να μάθουν προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες - να συνεργαστούν και να εργαστούν ως ομάδα. - να ανακαλύψουν τα ταλέντα τους και να δημιουργήσουν. - να αποκτήσουν περισσότερη αυτοπεποίθηση .

		-να επηρεαστούν αρνητικά σε σχέση με τη χρήση των ουσιών		
Πληθυσμός / κοινωνικές κατηγορίες / αναπηρίες	Σχεδιασμός Μέθοδος	Αποτελέσματα / αποτελέσματα αξιολογήσεων	institutional context	conclusion
Μαθητές που έχουν προβλήματα με την εκπαίδευσή τους και απειλούνται με αποκλεισμό.	Παραγωγή μικρών σποτ μέσω του συμμετοχικού βίντεο, στα οποία οι μαθητές παρουσιάζουν τις απόψεις τους για τη ζωή και την αντίθεση τους στη χρήση ουσιών.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Οι μαθητές συμμετείχαν πιο ενεργητικά στο σχολείο τους ✓ Οι μαθητές απέκτησαν κίνητρο για να εργάζονται ομαδικά για να λύσουν τα προβλήματα τους ✓ Οι μαθητές κινητοποίησαν άλλους μαθητές να συμμετάσχουν σε δράσεις κατά των ναρκωτικών ✓ Οι μαθητές ένιωσαν περισσότερη αυτοπεποίθηση, έγιναν 	Οι μαθητές σε τεχνολογικά λύκεια συχνά αισθάνονται ότι απειλούνται από τον αποκλεισμό και βρίσκονται σε υψηλό κίνδυνο για παραβατικές συμπεριφορές, όπως η χρήση ουσιών.	<p>Τα αποτελέσματα είναι πολύ θετικά:</p> <p>Το συμμετοχικό βίντεο μπορεί να είναι πολύ χρήσιμο εργαλείο για τους μαθητές που αισθάνονται αποκλεισμένοι.</p> <p>Οι μαθητές γίνονται πιο ενεργητικοί όταν μπορούν να αποφασίσουν σχετικά με τα παράγωγα ενός έργου</p>

		πιο δημιουργικοί και πιο δημοφιλείς.		Οι μαθητές αισθάνονται ότι έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν το σύνολο της σχολικής κοινότητας
--	--	--------------------------------------	--	--

SWOT ANALYSEH:

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΝ ΤΗ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΒΙΝΤΕΟ

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	αδυναμειο
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Προωθεί σημαντικές ανταλλαγές μεταξύ των συμμετεχόντων. ✓ Είναι ένα μέσο που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε με τον καθένα και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλους . ✓ Αφήνει τους συμμετέχοντες να εκφράζουν τις εμπειρίες τους και να τις μοιράζονται με τους άλλους . ✓ Αναπτύσσει κοινωνικές και προσωπικές δεξιότητες των συμμετεχόντων. ✓ Βοηθάει στην εκμάθηση τεχνικών εργαλείων για τη δημιουργία του ντοκιμαντέρ. ✓ Επεξεργάζεται ως ομάδα τη δυναμική της ομάδας και τη μάθηση της ομαδικής εργασίας . ✓ Αυξάνει την αυτοπεποίθηση των συμμετεχόντων. ✓ Οι συμμετέχοντες συνειδητοποιούν ότι με το να είναι υπεύθυνοι για ένα έργο είναι σε θέση να επιτύχουν ένα αποτέλεσμα. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Η ομαδική εργασία είναι δύσκολη και τα μέλη μπορεί να μη συμφωνούν. ✓ Μπορεί να είναι δύσκολο να συγκεκριμενοποιηθεί το περιεχόμενο του ντοκιμαντέρ. ✓ Οι συμμετέχοντες μπορεί να διακόψουν το πρόγραμμα αν δεν έχουν αρκετό κίνητρο. ✓ Ο συντονισμός όλων των συμμετεχόντων που εμπλέκονται στο πρόγραμμα μπορεί να είναι δύσκολη.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αποτελεί εργαλείο για την αυτο-αφήγηση και αυτο-εκπροσώπηση σε 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Υπάρχουν στιγμές ρήξης, διαφωνιών , και διαφορετικών

μια ομάδα.

- ✓ Ενεργοποιεί τους οργανισμούς για να δημοσιοποιούν το έργο τους και τις πληροφορίες τους.
- ✓ Αποτελεί θεραπευτικό εργαλείο: οι συμμετέχοντες εκφράζουν τα συναισθήματά τους και τα μοιράζονται με άλλους.
- ✓ Δημιουργεί καλή αίσθηση της ομαδικότητας .
- ✓ Οι συμμετέχοντες έχουν φωνή και μπορούν να κάνουν τις ανάγκες τους και τις επιθυμίες τους ορατές .
- ✓ Βοηθάει στην ανάπτυξη της δυναμική της ομάδας.
- ✓ Οι συμμετέχοντες μπορούν να ενθαρρύνουν άλλα μέλη της κοινότητάς τους.
- ✓ Καθιστά την κοινωνική αλλαγή μια εν δυνάμει πραγματικότητα
- ✓ Οι συμμετέχοντες μαθαίνουν νέες δεξιότητες σχετικά με τη δημιουργία μιας ταινίας, χρησιμοποιώντας τεχνικό εξοπλισμό.

απόψεων.

- ✓ Πιθανότητα αποτυχίας, αν δεν υπάρχει ένας ηγέτης ή ένας σύμβουλος για να διαχειριστεί την κρίση , να ενθαρρύνει τα μέλη και να οδηγήσει την ομάδα.
- ✓ Πιθανότητα αποτυχίας αν υπάρχει ένας σύμβουλος ή εκπαιδευτής που είναι πολύ παρεμβατικός και επηρεάζει τα μέλη της ομάδας .
- ✓ Πιθανότητα αποτυχίας αν η ομάδα δεν υφίσταται από πριν , αν δεν έχει τη δική της ταυτότητα.
- ✓ Η επιλογή των συμμετεχόντων. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να έχουν μεγάλο ενδιαφέρον για το πρόγραμμα ώστε να αποφύγουμε να το εγκαταλείψουν στην πορεία.

